

Hallitus

Aika 8.9.2020 klo 16.00 – 19.31
Paikka Ahveniston luentosali, AHV 3. krs / lisäksi kokoukseen voi osallistua Teams -videoneuvotteluyhteydellä

Jäsenet

Kaija-Leena Savijoki	Puheenjohtaja
Kari Kaistinen	Varapuheenjohtaja
Jouko Haonperä (Teams)	Jäsen
Riku Bitter (Teams)	Jäsen
Kirsti Suoranta	Jäsen
Rauno Kurki (Teams)	Jäsen
Merja Taponen	Jäsen
Sakari Ralskio (Teams)	Jäsen
Päivi Sieppi	Jäsen
Vesa Mäkinen (Teams)	Jäsen
Riitta Romu	Jäsen

Poissa

Muut

Mauri Ojamäki	Valtuuston puheenjohtaja
Päivi Kankaanmäki (Teams)	Valtuuston I varapuheenjohtaja
Pentti Mansikkamäki (Teams), poistui klo 18.58 § 134 aikana	Valtuuston II varapuheenjohtaja

Seppo Ranta	Sairaanhoitopiirin johtaja
Sally Järvelä	Johtajaylilääkäri
Kirsi Leino (Teams)	Johtajaylihoitaja
Miia Luukko	Hallintojohtaja
Tero Pitkämäki	Talous- ja tukipalvelujohtaja
Petrus Kukkonen	Projektijohtaja

Lailisuus ja päätösvaltaisuus Todettiin

Käsitellyt asiat Pykälät 122 – 138

Allekirjoitukset Puheenjohtaja

 Kaija-Leena Savijoki	 Kari Kaistinen § 135-136	Sihteeri Miia Luukko
---	--	--

Pöytäkirjan tarkastus

Hämeenlinna 10.9.2020

Jouko Haonperä

Vesa Mäkinen

Pöytäkirja tarkastettu sähköisesti

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin verkkosivuilla
www.khshp.fi 11.9.2020 alkaen

Miia Luukko
pöytäkirjanpitäjä

131. §

Lausunnon antaminen STM:lle hallituksen esitysluonnoksesta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallitus 8.9.2020 § 131

Valmistelijat: hallintojohtaja Miia Luukko puh. 045 7734 5790 ja sairaanhoitopiirin johtaja Seppo Ranta puh. 044 278 7320

STM pyytää lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi. Lausuntopyyntö kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta https://stm.fi/hanke?tunnus=STM055:00/2019#kuuleminen_6dd598b7-bbbf-4316-a8d8-d1c4a4-cee94f.

Määräaika lausunnon antamiselle on 25.9.

Lausuntoa on valmisteltu seuraavien pääkohtien pohjalta:

Keskeisimmät arviot lakiluonnoksista

1. Maakuntien itsehallinnon ja valtion keskushallinnon strategisen ja tiukan talousohjauksen suhde: onko todellista itsehallintoa?
2. Tavoitteena vaikuttavuus (erityisesti saatavuuden paraneminen ja yhdenvertaiset palvelut), mutta taloudellinen ohjaus erittäin tiukka
3. Yksityissektorin rooli palveluiden tuottajana erittäin tiukka: pitäisikö lainsäädännössä pyrkiä pois äärihaloilta?
4. Maakuntien alueellinen monopoli ei edistä hoidon hyvää saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Suoria vaikutuksia Kanta-Hämeeseen Fimlabin, Sydänsairaalan ja Coxan kautta.

Maakuntien itsehallinnon ja valtion keskushallinnon strategisen ja tiukan talousohjauksen suhde: onko todellista itsehallintoa?

- Maakunnat ovat lakiluonnoksen mukaan ministeriöiden strategisessa ohjauksessa. Itsehallinnon aste riippuu osittain ohjausmenettelyn toteuttamistavasta. Yhdistettynä tiukkaan käyttötalouden raamiin ja erittäin tiukkaan ellei olemattomaan investointiraamiin, maakunnan liikkumavara on hyvin rajallinen. Menettelytavat (neuvottelut ja raportointi) vaativat lisäksi merkittävästi hallinnollisia resursseja.
- Taloudellisen ohjauksen pykälät on lakiluonnoksiin kirjoitettu vaikeaselkoisesti tai erittäin vaikeaselkoisesti. Lakiluonnoksen tekstin perusteella on erittäin vaikeaa arvioida sote-maakunnan tulevaa taloudellista kehitystä. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että vaikka Kanta-Hämeen laskennallinen rahoitus on selkeästi nykytilaa suurempi, lakiluonnokseen rakennetut seitsemän vuoden hidastimet laskennalliseen rahoitukseen siirtymisessä yhdessä kustannuskasvun leikkurien kanssa johtavat erittäin tiukkaan käyttötalouteen.

- Talousohjaus on tiukka käyttötalouden osalta ja erittäin tiukka investointitalouden osalta. Arviointimenettelyyn päättymisen riski on todellinen ja edelleen voidaan kysyä, mitä arviointimenettelyllä on saavutettavissa normeihin säädetyn talousohjauksen puitteissa. Maakuntien yhdistely tai pilkkominen ei esitettyjen normien valossa johda paremmin toimivaan tulokseen.
- Onko tiukasti strategia- ja talousohjattu maakunta itsehallinnollinen?

Sote-maakunnan itsehallinto – täyttääkö Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan vaatimuksia ja perustuslakivaliokunnan asettamia ehtoja?

- Sote-maakunta on julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on sote-maakuntalaissa säädetty itsehallinto alueellaan. Tämä itsehallinto on kunnallista itsehallintoa kapeampi.
- Lakiesityksessä katsotaan, että sote-maakunnan itsehallinto täyttää seuraavat Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan määräykset:
 - Paikallisviranomaiset ovat kansallisen talouspolitiikan rajoissa oikeutettuja riittäviin omiin taloudellisiin voimavaroihin, joiden käytöstä ne voivat vapaasti määrätä toimivaltuuksiensa rajoissa.
 - Paikallisviranomaisten taloudellisten voimavarojen tulee olla riittävät suhteessa niihin velvoitteisiin, jotka niille on annettu perustuslaissa ja muussa laissa.
- Perustuslakivaliokunta linjasi viime vaalikaudella esitetyn maakuntauudistuksen (HE 15/2017 vp) yhteydessä perustuslain asettamia reunaehtoja perustuslain 121.4 §:ssä tarkoitetulle itsehallinnolle.
- Valiokunnan mielestä perustuslain 22 §:n mukaiseen perusoikeuksien toteuttamisveloitteeseen kuuluu valtion vastuu huolehtia siitä, että maakunnilla on käytännön edellytykset suoritua tehtävistään (ks. PeVL 10/2015 vp ja PeVL 37/2009 vp).
- Valiokunta piti myös maakuntien rahoituksen perusteltuna lähtökohdana, että tehtävistä säädettyä on huolehdittava rahoitusperiaatteen mukaisesti maakuntien tosiasiallisista edellytyksistä suoritua velvoitteistaan.

Lainsäädännön valmistelun yhteydessä tulee tarkasti vielä arvioida, täyttääkö esitetty lainsäädäntö edellä mainitut edellytykset. Arvioinnissa on hyödynnettävä alueellisia, todelliseen tilanteeseen perustuvia laskelmia. Valmistelussa on varmistettava ministeriöiden, kuntien, kuntayhtymien ja Kuntaliiton toimesta, että asianmukaiset laskelmat ehditään tehdä.

Tavoitteena vaikuttavuus (erityisesti saatavuuden paraneminen ja yhdenvertaiset palvelut), mutta taloudellinen ohjaus erittäin tiukka

- Vaikuttavuutta parantavia investointeja ei käytännössä kyetä toteuttamaan, koska maakuntien lainanottovaltuus on rajattu laskennalli-

sesti erittäin tiukaksi. Esimerkiksi lainojen kymmenen vuoden laskennallinen maturiteetti johtaa siihen, ettei kiinteistöinvestointeihin ole mahdollisuutta.

- Käyttötaloudenkin osalta lakiluonnoksen raami on erittäin tiukka ja on vaikea hahmottaa sellaisia kehittämistoimenpiteitä, joiden avulla toiminta voitaisiin raamissa toteuttaa karsimatta sitä laajuudeltaan merkittävästi

Yksityissektorin rooli palveluiden tuottajana erittäin tiukka: pitäisikö lainsäädännössä pyrkiä pois äärilaidoilta?

- Sote-lainsäädännön luonnoksiin näyttää syntyvän äärilaitoja edustavia normeja yksityisen sektorin palvelutuotannon hyödyntämisen suhteen.
- Käsillä olevassa luonnoksessa yksityisen palvelutuotannon käyttömahdollisuuksia on rajattu niin tiukasti, että rationaalinen tuotantotapojen harkinta ei kaikin osin ole mahdollista.
- Julkisomisteiset yhtiöt rinnastetaan yksityisomisteisiin. Kun samaan aikaan kielletään toimintojen kokonaisulkoistaminen yrityksille siten, että omaa tuotantokapasiteettia ei ole, voi kysyä, että onko esimerkiksi Fimlabin ja Sydänsairaalan toiminta Kanta-Hämeessä lakiluonnosten perusteella laitonta? Kuulemistilaisuudessa ministeriöiden virkamiehet korostivat yhtiöihin liittyvän toiminnan konkurssiriskiä ja sitä ettei tällaisessa tilanteessa sote-maakunnalla olisi kykyä toteuttaa itse kyseistä toimintaa. Täysin julkisomisteisten yhteiskunnallisten yhtiöiden konkurssiriski on erittäin pieni. Esimerkiksi Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirien yhteisomisteiset yhtiöt merkittävästi pienentävät henkilöriskejä Kanta-Hämeen palvelutuotannossa. Yhtiöitä tai osuuskuntia tulisikin tarkastella suhteessa niiden omistus pohjaan, osakassopimuksiin ja yhtiöjärjestyksiin eikä niputtaa toimintaa pelkästään organisaatiomuodon perusteella. Kategorisen kiellon sijaan pitäisi erityisesti huomioida mahdollisuus sopimusehdoin sopia toiminnan palauttamisesta järjestäjälle.
- Olisi toivottavaa, että normien lähtökohta olisi pragmaattinen toiminta eivätkä ne edustaisi voimakasta ideologista painotusta kuten Sipilän ja nyt toiseen suuntaan Marinin hallituksen lakiluonnokset.

Maakuntien alueellinen monopoli ei edistä hoidon hyvää saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Suoria vaikutuksia Kanta-Hämeeseen Fimlabin, Sydänsairaalan ja Coxan kautta.

- Lainsäädäntöluonnoksen lähtökohtana on maakuntien alueellinen monopoli. Toisen maakunnan organisaatioiden toiminta muissa maakunnissa ei ole mahdollista ilman maakuntien keskinäistä sopimusta.
- On selvää, että yhteistyötä maakuntien välillä tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän. Yhteistyölle tulisi luoda mahdollisimman joustavat puitteet. On ongelmallista, jos yhteistyörakenteiden kehittäminen muodostuu voimakkaasti säännellyksi ja byrokraattiseksi

- Jos maakunnalla on alueellaan monopoli, hoidon saatavuuteen muodostuu helposti eroja. Palvelutuotannon kapasiteettiin perustuen voidaan hoitojonon pituutta säätää hoitoindikaatioista muuntamalla. Ulkopuolisen on hyvin vaikea havaita hoitoindikaatioiden pieniä eroja. Tällöin kansalaisen kannalta voi syntyä sekä eriarvoinen tilanne sekä siinä, minkälaiseen sairauteen hoitoa saa että siinä, kuinka pian hoitoon pääsee. Julkisten organisaatioiden keskinäinen kilpailu potilaista yhdenmukaistaa sekä hoitoindikaatioita että hoidon saatavuutta.

Muita huomioita

Uudistuksen tiukka aikataulu ei ole realistinen

- Sote-maakuntalaki tulee voimaan 1.7.2021. Voimaantulopäivänä perustetaan sote-maakunnat.
- 2 kk lain voimaantulosta, väliaikainen valmistelutoimielin asetettu
- Ensimmäiset maakuntavaalit 1/22
- Selvitys sote-maakunnalle sairaanhoitopiirin omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista 2/22
- Järjestämisvastuu siirtyy 1/23, sairaanhoitopiirin varat, velat ja sitoumukset siirtyvät 1/23
- Palvelujen hankkiminen siirtymäkauden aikana eli vuoden 2023 loppuun mahdollista väliaikaisin sopimuksin, muutoin ryhdyttävä tarvittaviin kilpailutuksiin hankintalainsäädännön mukaisesti

Mahdollisuus uudistuksen vaiheistamiseen eri alueilla eri tavoin on syytä selvittää.

Sairaanhoitopiirin johtaja: Hallitus

- 1) päättää antaa STM:lle lausunnon edellä esitettyjen keskeisten pääkohtien pohjalta ja
- 2) valtuuttaa sairaanhoitopiirin johtajan tai määräämänsä vastaamaan edellä mainittujen linjausten pohjalta STM:n yksityiskohtaiseen 90-kohtaiseen lausuntopyyntöön.

Päätös: Hallitus hyväksyi ehdotuksen.

Kokous/Pykälät	Hallitus 8.9.2020 §:t 129, 131, 133, 135 – 137
Oikaisuvaatimus-oikeus	Yllämainittuihin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kuntayhtymän jäsenkunta ja kuntayhtymän jäsenkunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä tarkoituksenmukaisuus- että laillisuusperusteella.
Oikaisuvaatimusviranomainen	Oikaisuvaatimus tehdään Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän hallitukselle.
Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantodistukseen merkittynä aikana. Sähköisenä viestinä lähetetyn päätöksen osalta tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jäsenkunnan ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: oikaisun vaatijan nimi, asuinkunta ja yhteystiedot päätös, johon haetaan oikaisua miltä osin päätökseen vaaditaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi oikaisuvaatimuksen perusteet Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut oikaisuvaatimuksen, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.
Oikaisuvaatimuksen toimittaminen	Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa kuntayhtymän kirjaamoon, joka on avoinna maanantaista perjantaihin kello 8.00 – 15.45. Kirjaamon käyntiosoite on Ahvenistontie 20, hallintokeskuksen 2. kerros. Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse, sähköpostitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä kirjaamon aukioloaikana. Postitusosoite on Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin ky. Kirjaamo Ahvenistontie 20 13530 HÄMEENLINNA Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös sähköpostina osoitteeseen kirjaamo@khshp.fi ennen määräajan päättymistä.

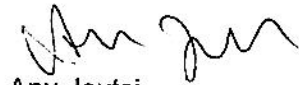
Muutoksenhakukielto

Kiellon perusteet	Koska yllä oleviin päätöksiin voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallisen oikaisuvaatimus, päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.
--------------------------	--

Liitetään päätökseen / otteeseen

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa

Hämeenlinna 10.9.2020

Anu Joutsu
hallintosihteeri